

Språkotek — lekotek för språkstörda barn

Ylva Segnestam

Projekt Språkotek genomfördes i Uppsala under delar av 1986 och 1987. Projektet finansierades av Socialdepartementet och huvudman var Uppsala kommun.

De språkstörda barn som deltog i projektet valdes ut av logopeder vid foniatriska avdelningen UAS eller barnhälsovården och ingick i den kommunala barnomsorgen.

Projektledare var leg logoped Ylva Segnestam som nedan beskriver verksamheten.

Under delar av 1986 och 1987 genomfördes "Projekt Språkotek" i Uppsala. Pengarna kom från Socialdepartementet och huvudman var Uppsala kommun.

Avsikten med Språkoteket var att bredda tal- och språkträningen för talförsenade barn. Vidareutbildning och information till föräldrar och förskolepersonal samt utlåning av språkträningsmaterial till hemmen och förskolorna samverkade till ökad språkstimulans.

Verksamheten byggde på en noggrann språklig diagnostik och utlåningsverksamheten skedde i samarbete med övriga specialister runt barnet. Arbetet stöttades av en projektgrupp bestående av kommunpolitiker, barnpsykolog, logopeder, förskollärare och barnbibliotekarie.

De barn som ingick i projektet hade varierande typer av tal- och språksvårigheter och åldrarna omfattade 3–7 år. Barnen valdes ut i nära samarbete med

logopederna vid foniatriska avdelningen och barnhälsovården i Uppsala. Barnens olika behov styrde verksamheten. En del barn växlade mellan regelbunden talbehandling och språkoteksverksamhet medan en kombination av båda förekom i vissa fall.

Språkstimulerande material för utlåning utgjorde basen för verksamheten. Skriftliga handledningar och övningshäften var andra viktiga beståndsdelar. Både föräldrar och förskolepersonal kunde därigenom kombinera praktiska övningar med viss teori.

Den utvärdering som gjordes då projektet var slut visade att idén med ett Språkotek håller. De föräldrar, barn och förskollärare som deltog i projektet var i de flesta fall mycket positiva och uttryckte en önskan om fortsatt verksamhet. För mig som projektledare kändes det viktigt att "vardagsresurserna" kring barnen — föräldrarna och förskolepersonal — utnyttjades på ett aktivt och konkret sätt.

Logopeden i Östhammars kommun har startat sk Pratotek — resurscentra med språkstimulerande material, allmänt lekmaterial med handledningar, litteratur om barns språkutveckling samt diverse broschyrer om olika språkliga områden.

I Vallentuna planerar logopeden ett Språkotek i liten skala. Språkförskolan i Hälsingborg har ansökt om bidrag till Språkotek.

Det kan vara värt att prova en språkoteksverksamhet även på andra håll i landet. Det är realistiskt att tänka sig Språkotek knutna till logopedmottagningar eller logopedverksamhet inom kommunerna.

Språkotek för alla språkstörda barn!

REFERENSER

- Segnestam Y: Projekt Språkotek, rapport 1987.
Westerlund M, Segnestam, Y: Ett rikt språk. Tankar och övningar kring barns tal och språk. 1988 Esselte.

.....
Vidareutbildning och information till föräldrar och förskollärare för att öka kunskaperna.
.....